

Prednost novog LFS (ARS) upitnika

Postoji više dimenzija zbog kojih je LFS upitnik značajno promijenjen:

- Stari upitnik (isti koji je korišćen u Srbiji) nije bio u skladu čak ni sa propisima *Eurostat*-a iz 2005.godine (koje trenutno koriste države članice EU). Novi upitnik je 100 % u skladu sa preporukama -a koje treba da primijene sve države članice za svoje Ankete o radnoj snazi od I kvartala 2008 pa nadalje. Gdje je bilo potrebno, napravljene su izmjene da bi se uzela u obzir stvarnost u Crnoj Gori (na primjer, činjenica da više nema obavezne vojne ili civilne službe).
- Analiza izrade starog upitnika, statistička i ekonometrijska analiza podataka LFS 2005-2006, kao i poređenje rezultata sa evidencijama drugih izvora, otkrila je da je stopa zaposlenosti potcijenjena a stopa nezaposlenosti precijenjena – djelimično zbog problema vezanih za izradu pitanja i kvalitet uputstva za korisnike (isto koje je korišćeno u Srbiji), djelimično zbog nedovoljnog kvaliteta rada anketara i široke upotrebe rezervnih (drugih) spiskova adresa, naročito u regionu Podgorice, a djelimično zbog sezonskog uticaja (LFS se sprovodi jednom godišnje u oktobru). Novi upitnik rješava sve te probleme.
- Izrada upitnika je značajno poboljšana da bi se osiguralo da ispitanici nemaju nikakvih problema u razumijevanju i odgovaranju. To će smanjiti stopu neodaziva i poboljšati pouzdanost podataka.
- Sva pitanja su sada jednostavna (**odnose se samo na jedan kocept i određena.....**) (odnose se na određene datume kada se pita o "nedjelji snimanja" ili "četiri nedjelje prije nedjelje snimanja").
- Gdje je odgovarajuće i moguće, pitanja uključuju neophodna objašnjenja da bi proces bio jednostavniji za anketare, ali i da se smanji uticaj rada anketara na rezultate.
- Ključno pitanje o radnom statustu tokom nedjelje snimanja najbolje predstavlja sva poboljšanja: U staroj verziji, bilo je samo jedno pitanje sa četiri moguća odgovora (1 – radio makar 1 sat, 2 – nije radio, ali ima posao sa kojeg je bio privremeno odsutan, 2 – služio vojni rok, 4 – nije radio). Anketar je trebalo da objasni sve moguće opcije ispitaniku. U većini slučajeva, to nije urađeno na pravi način, i neke opcije uopšte nijesu bile pomenute u Uputstvu. To je bio jedan od razloga zbog čega je stopa zaposlenosti značajno potcijenjena u rezultatima LFS. U novoj verziji, ovo pitanje je podijeljeno na 13 jednostavnih (Da-Ne) pitanja koja obuhvataju različite vrste zaposlenosti (uključujući započinjanje posla), sa neophodnim objašnjenjima u skladu sa objašnjenjima *Eurostat*-a integrisanim u pitanja. Naravno, vojna služba se više ne pominje.
- Identifikovanje ciljne populacije je jedan od preduslova za uspješno istraživanje. Novi upitnik počinje serijom pitanja koja proces čine jasnim (ranije nego oslanjajući se na anketara), što omogućava različite reference i provjere. Ova pitanja takođe pružaju važne informacije o broju i sastavu kratkoročnih i dugoročnih migranata.
- Redosled pitanja je napravljen na najbolji način da smanji broj filter pitanja i da osigura da svako pitanje bude postavljeno ispitaniku koji prapada odgovarajućoj ciljnoj grupi. To će sačuvati vrijeme anketaru.
- U nekim slučajevima (trajanje privremenog posla, broj zaposlenih u lokalnoj jedinici itd.) otvorena pitanja zamijenjena su listom intervala, pošto je analiza podataka prethodnih godina pokazala visoki neodaziv na ova otvorena pitanja.

- Dok će od 2008. Godine MONSTAT sprovoditi trajni LFS, u 2007. Godini sprovešće se samo jedna runda u oktobru. Da bi se ispravili mogući sezonski efekti, upitnik za 2007. godinu uključuje retrospektivni dio.
- Naslovna strana upitnika sada uključuje garanciju povjerenja, a anketari su dobili instrukciju da to naglase na početku intervjua. To će pomoći da se dobiju podaci o neregistrovanoj zaposlenosti.
- Naslovna strana sada uključuje ne samo trajanje, već i vrijeme početka anketiranja, što će omogućiti detaljniju analizu rada anketara i razloga za neodaziv.
- Sledeće posebne teme (između ostalog) usklađene su sa specifikacijama i preporukama Eurostat-a:
 - (i) Klasifikacija nivoa obrazovanja;
 - (ii) Uključeno je pitanje o oblasti obrazovanja;
 - (iii) Opis (stvarnog) bračnog stanja;
 - (iv) Klasifikacija članova domaćinstava prema odnosu sa glavom domaćinstva;
 - (v) Razlika između zaposlenog i nezaposlenog;
 - (vi) Uključeno je pitanje o nadzornom statusu zaposlenog;
 - (vii) Tretiranje osoba sa sezonskim ili povremenim poslovima;
 - (viii) Uključeno je pitanje o razlogu rada na poslu sa skraćenim radnim vremenom (ili traženja posla sa skraćenim radnim vremenom);
 - (ix) Uključena su pitanja o plaćenom i neplaćenom prekovremenom radu;
 - (x) Uključeno je pitanje o načinu pronalaženja trenutnog posla;
 - (xi) Uključena su pitanja o spremnosti rada više časova.